

Zuidplas Regionale Infrastructuur 2010-2020

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

16 juli 2007 / rapportnummer 1921-62

INHOUDSOPGAVE

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER	1
2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
2.1 Achtergrond en doelstellingen.....	2
2.2 Nut en noodzaak.....	2
2.3 Beleidskader	3
2.4 Te nemen besluit(en).....	3
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT, ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN	3
3.1 Brede scope	3
3.2 Scenario's	4
3.3 Ontsluiting	4
3.4 Alternatieven	5
3.5 Referentie	5
3.6 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	5
4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN MILIEUEFFECTEN	6
4.1 Bereikbaarheid	6
4.2 Geluid.....	6
4.3 Lucht.....	7
4.4 Veiligheid.....	8
4.5 Bodem en water.....	9
4.6 Natuur.....	9
4.7 Landschap en cultuurhistorie.....	10
5. OVERIGE	11

BIJLAGEN

1. Projectgegevens
2. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

Voor het gebied Zuidplaspolder is in 2003 een partiële streekplanherziening gemaakt. Dit gebied, dat nu nog vooral agrarisch gebruikt wordt, moet in de toekomst ruimte gaan bieden aan verstedelijking. In de opgestelde Inter gemeentelijke Structuurvisie (ISV) wordt uitgegaan van ruimte voor 15.000 tot 30.000 woningen, 150 tot 300 ha. netto bedrijventerrein, 280 ha. netto glastuinbouw, en ruimte voor waterberging, natuurontwikkeling en recreatie.

Voor de ontwikkelingen zullen verschillende milieueffectrapportages (m.e.r.) worden uitgevoerd. Voor het geheel aan ontwikkelingen zijn echter ook samenhangende infrastructurele voorzieningen nodig. In de startnotitie worden de m.e.r.-plichtige infrastructurele voorzieningen aangegeven. Het hiervoor op te stellen milieueffectrapport (MER) wordt in de startnotitie gezien als de verkeersparagraaf voor de toekomstige m.e.r.'en. Dit MER en de toekomstige milieueffectrapportages worden volgens de startnotitie zoveel mogelijk gezamenlijk en in samenhang uitgevoerd. Dit MER wordt opgesteld ten behoeve van de aanpassing van de relevante bestemmingsplannen. Het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland is initiatiefnemer. De bevoegde instanties zijn de gemeenteraden van de gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk a/d IJssel, Waddinxveen, Zevenhuizen-Moerkapelle en Lansingerland.

In dit richtlijnenadvies geeft de Commissie aan welke informatie het MER moet bevatten. De volgende punten zijn essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet op onderstaande punten in gaat:

- Hoe de vraag naar woningbouw, bedrijventerreinen en glastuinbouw zich in de loop van de tijd zal ontwikkelen is nog onzeker. Geef in het MER daarom verschillende scenario's, waaronder een maximum scenario en een of meerdere scenario's bij een lagere woningproductie, tenevallende uitgifte van bedrijventerrein en (eventueel) ontwikkeling van glastuinbouw. Voor de periode tot 2020 en 2030 moet worden ingegaan op de consequenties voor de benodigde infrastructuur.
- De voorgenomen infrastructurele voorzieningen moeten een afspiegeling zijn van de te verwachten programma's voor woningbouw, bedrijventerreinen en glastuinbouw. Geef daarom in het MER een onderbouwing van nut en noodzaak van de verschillende voorgenomen infrastructurele voorzieningen, gerelateerd aan de beschreven scenario's. Bij de beoordeling van nut en noodzaak dient het volledige regionale wegennet te worden betrokken, dus gemeentelijke, provinciale en rijkswegen.
- De aan te leggen weginfrastructuur heeft effect op de hoofdstructuren van natuur en water in het gebied. Geef in het MER daarom een schets van de weg-, natte en groene infrastructuur in Zuidplaspolder en een analyse van mogelijke knelpunten hiertussen.
- Het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) is dát alternatief, dat op planniveau de meeste milieuvoordelen biedt. Zoek naar een optimale oplossing op het niveau van de samenhangende infrastructuur, die uitstijgt boven de optimale inrichting per te treffen infrastructurele voorziening.
- In dit MER zijn de effecten van het voornemen op de luchtkwaliteit en geluidhinder belangrijke milieuaspecten.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het MER:

- een zelfstandig leesbare samenvatting bevat, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal bevat, voorzien van duidelijke schaal en legenda.

Dit richtlijnadvies bouwt voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond en doelstellingen

In het streekplan Zuid-Holland Oost (tweede partiële herziening, 2006) is de locatie Zuidplaspolder door middel van een concrete beleidsbeslissing vastgelegd. In dit besluit-m.e.r. staat de locatiekeuze dan ook niet meer ter discussie. Wel is in het MER een onderbouwing van de locatiekeuze, door een heldere samenvatting van de voorgaande afwegingen en keuzen, noodzakelijk om betrokkenen te informeren. In de geschiedenis van dit project is al veel onderzoek verricht, onder andere naar mogelijke uitbreidingslocaties en mogelijke ontsluitingsvormen, maar dit blijkt niet uit de startnotitie. Ook in de SMB van maart 2006 is de alternatievenafweging niet opgenomen. Een heldere weergave van het doorlopen afwegingsproces is van extra groot belang vanwege:

- recente inzichten ten aanzien van het bouwen in lage delen van het land en de maatschappelijke weerstand hiertegen;
- de veranderende behoefte aan woningbouw en bedrijventerreinen.

Geef aan hoe de verschillende bereikbaarheidsdoelstellingen voor het gebied (te bedienen relaties en bestemmingen, modal-splitdoelstellingen) hebben geleid tot de gemaakte keuzes. Besteed daarbij aandacht aan de afwikkelingsmogelijkheden op de rijkswegen A12/A20 en de capaciteit van de bestaande openbaar vervoerverbindingen.

2.2 Nut en noodzaak

Het nut en de noodzaak van de infrastructurele voorzieningen dienen per scenario op adequate wijze te worden weergegeven¹. Deze beschrijving moet zowel het nationale (A12, A20), het regionale (voorgestelde hoofdinfrastructuur Zuidplaspolder) als het onderliggend wegennet omvatten. Ga in op de gevolgen van recente ontwikkelingen voor nut en noodzaak van nieuwe infrastructuur, zoals de afnemende woningbouwopgave (de voorlopige ambitie is nu 7.000 woningen). Hiervoor kan met scenario's gewerkt worden. Hierop wordt in par. 3.2 verder ingegaan. De uit te voeren veranderingen in de infrastructuur zijn een afgeleide van deze ontwikkelingen.

---

¹ In inspraakreacties nr. 1, 8, 13, 21 en 24 worden vraagtekens gezet bij de noodzaak van de infrastructurele voorzieningen, met name ten aanzien van de Veilingweg.

Neem de verkeerseffecten mee van de woningbouwlocaties Triangel en Westergouwe, de Zuidwestelijke randweg Gouda en andere relevante ontwikkelingen. Ga daarbij ook in op geplande westelijke randweg rond Boskoop (samenhangend met de hier te ontwikkelen Greenport) en de aantakking daarvan op het hoofdwegennet. Uit toelichting blijkt dat de ontwikkeling van de aan te leggen randweg mogelijke invloed heeft op de ontsluiting van de Zuidplaspolder. Breng dit in beeld. Stem (de uitgangspunten voor) de verkeersmodelberekeningen af met de betrokken wegbeheerders. Verwoord in het MER duidelijk welke uitgangspunten, achtergronden en aannames in de modelberekeningen zijn gehanteerd.

2.3 Beleidskader

Geef in het MER inzicht in de consequenties van relevante wet- en regelgeving voor de (infrastructurele) inrichting van de Zuidplaspolder.

2.4 Te nemen besluit(en)

Ten einde tot daadwerkelijke aanleg van de infrastructurale voorzieningen over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet. In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is. Indien er sprake kan zijn van effecten op Natura 2000-gebieden is ook een Natuurbeschermingswetvergunning benodigd (zie par. 4.6 van dit advies).

Beschrijf hoe dit MER, de volgende uit te voeren m.e.r.'en en de aanpassingen van de bestemmingsplannen zich procedureel en in tijdsplanning tot elkaar verhouden. Tevens dient te worden aangegeven hoe de besluitvorming hierover op elkaar wordt afgestemd.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT, ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

3.1 Brede scope

Dit MER focust op de verkeersinfrastructuur. Volgens de startnotitie dient het MER daarmee als onderbouwing/verkeersparagraaf voor de volgende MER'en. Keuzes over de infrastructuur kunnen echter niet los gezien worden van andere principiële keuzes voor de inrichting van de Zuidplaspolder, met name wat betreft de globale structuur van de natuur en het watersysteem.

Het MER dient inzicht te geven in en te toetsen aan de benodigde globale, deelplanoverkoepelende structuren voor water en natuur. Breng deze in beeld. Benut hierbij bestaande informatie, zoals de waterkansenkaart. Deze analyse moet worden uitgevoerd op een detailniveau dat een heldere knelpuntenanalyse mogelijk maakt voor 'botsingen' tussen de voorgenomen weginfrastructuur en de gewenste water- en groenstructuur. In het MER dient beschreven en op helder kaartmateriaal afgebeeld te worden:

- hoe deze structuren ingevuld zullen worden;
- waar mogelijke knelpunten optreden tussen de verschillende structuren;

- hoe een duurzame ruimtelijke samenhang/structuur voor het gebied verkregen wordt en;
- welke consequenties het voornemen heeft op deze structuren.

De relevante basisinformatie kan bijvoorbeeld opgenomen worden in de vorm van een per deel-m.e.r. te actualiseren werkdocument, als bijlage bij het betreffende MER.

3.2 Scenario's

De ontwikkeling van de Zuidplaspolder heeft geen vast omlind programma, maar omvat nadrukkelijk een bandbreedte: 7.000-15.000-30.000 woningen, 150 tot 300 ha. netto bedrijventerrein en 280 ha. netto glastuinbouw. Dit betekent dat ook verschillende ontwikkelingssnelheden en eindresultaten mogelijk zijn. Omdat het minimale en maximale programma ieder een geheel ander beslag leggen op de ruimte, maar vooral op de infrastructuur, moeten deze verschillende mogelijke programma's in samenhang worden beoordeeld. Een goede beoordeling van nut en noodzaak, de reikwijdte van realistische alternatieven en varianten en de milieueffecten van het voornemen is alleen mogelijk als zij getoetst zijn aan meerdere integrale inrichtingsscenario's. Hierbij is het van belang dat in alle Zuidplaspolder-MER'en dezelfde scenario's worden gehanteerd.

Deze scenario's moeten aansluiten bij de planopgave voor het gebied. Ze moeten rekening houden met enerzijds de uitgangspunten uit het Intergemeentelijk Structuurplan en de streekplanherziening en anderzijds voldoende flexibel zijn om inzicht te krijgen in de gevolgen van ruimtelijke keuzes tot 2020 en 2030. Het is daarom raadzaam een beperkt aantal scenario's te hanteren en binnen elk van de scenario's aandacht te besteden aan fasering en door-groeimogelijkheden naar het eindresultaat. Werk in ieder geval een maximum scenario uit en één of meerdere scenario's bij een lagere woningproductie, tegenvallende uitgifte van bedrijventerrein en (eventueel) ontwikkeling glastuinbouw, als onderlegger voor de volgende milieueffectrapportages. Motiveer de gekozen bandbreedten.

3.3 Ontsluiting

Onderbouw in het MER de voorgenomen ontsluiting:

- Geef duidelijk aan wat de functie van een verbinding is, in relatie tot het soort verkeer. Toets specifiek ook daarop.
- Besteed specifiek aandacht aan de ontsluiting van het kassengebied, de veiling en de bedrijventerreinen en in relatie daarmee de ontsluiting voor het vrachtverkeer.
- Houd rekening met relevante ontwikkelingen in het transport (zoals de omvang en tijdstip van vervoer), in het bijzonder de mogelijkheden van hoogwaardig openbaar vervoer (bijvoorbeeld het "bus-plus-concept").

Houd bij de onderbouwing ook rekening met relevante ontwikkelingen en (infrastructurele) maatregelen die op zichzelf buiten het MER vallen, maar wel invloed kunnen hebben op de regionale verkeersafwikkeling (zoals de opheffing van een op- of afrit).

3.4 Alternatieven

Tijdens de informatieavonden is aanwezigen gevraagd om suggesties voor andere tracévarianten op kaart in te dienen. Hiervan is veelvuldig gebruik gemaakt. Kansrijke suggesties dienen als volwaardig alternatief/variant in het MER te worden uitgewerkt.

3.5 Referentie

De referentiesituatie is de bestaande situatie inclusief autonome ontwikkelingen. In dit geval is dit de huidige wegenstructuur plus eventuele aanpassingen en andere ontwikkelingen die al in besluiten zijn opgenomen met effecten op de verkeerssituatie, zoals bijvoorbeeld woningbouwlocaties Triangel en Westergouwe.

3.6 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Uit mondelinge toelichting bleek dat het MMA wordt gezien als een optimale inrichting van de verschillende tracés, en wellicht een alternatief tracé kan bevatten. Een optimale inrichting moet echter een doelstelling zijn voor alle tracés. Het MMA is dát alternatief, dat op planniveau de meeste milieuvoordelen biedt. Het MMA moet in dit kader op een niveau hoger uitgewerkt worden dan de individuele maatregelen. Zoek naar een optimale integrale oplossing, die uitstijgt boven de optimale inrichting per te treffen infrastructurale voorziening. Beschouw in het MMA in ieder geval de volgende elementen:

- een openbaar vervoerstructuur, die als ruimtelijke drager fungeert en maximale invulling geeft voor gebruik van openbaar vervoer;
- maximalisatie van de mogelijkheden voor langzaam verkeer;
- versterking van de recreatieve toegankelijkheid van het gebied voor langzaam verkeer²;
- de mogelijkheden voor het stimuleren van ketenmobiliteit, door het inrichten van goede voor- en natransportfaciliteiten bij de OV-knooppunten;
- een mogelijke bijdrage aan de versterking van het watersysteem vanuit de infrastructuur (de robuustheid daarvan, ook als drager voor natuur);
- inpassing en vormgeving van de infrastructuur in de bestaande groenstructuren, ecologisch waardevolle gebieden en verbindingen. Kijk hierbij ook naar in de toekomst te realiseren ecologische verbindingen;
- inpassing en vormgeving van de infrastructuur met betrekking tot aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten

---

² Onder andere in inspraakreacties 13, 23 en 24 wordt gewezen op de gevolgen van het voornemen voor de recreatieve structuur in het gebied.

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN MILIEUEFFECTEN

4.1 Bereikbaarheid

Onderbouw in het MER de verschillende tracés en varianten in termen van het aantal verkeersbewegingen, congestie en bereikbaarheid. Ga in op de Intensiteits-/capaciteitsverhouding (I/C-verhouding) voor de spits. Besteed aandacht aan de afwikkeling van lokaal verkeer, fietsverkeer en landbouwverkeer. Geef aan wat de effecten van de alternatieven en varianten zijn op de belasting op en de doorstroming van de rest van het wegennet in het studiegebied. Geef voor de verschillende soorten verkeer aan naar welke bereikbaarheidsdoelstellingen wordt gestreefd en toets specifiek hierop. Besteed daarbij aandacht aan af- en toename van sluipverkeer via het onderliggend wegennet en beschrijf de aan verkeer gerelateerde milieueffecten.

Besteed aandacht aan de volgende effecten en indicatoren:

- de bereikbaarheid van de grote bestemmingsconcentraties (Den Haag centrum, Gouda, Rotterdam centrum, etc.) vanuit de Zuidplaspolder, voor zowel openbaar vervoer als auto en fiets;
- De belastingen en capaciteiten van het openbaar vervoer-net en de exploitbaarheid van nieuwe HOV (hoogwaardig openbaar vervoer)-verbindingen;
- de mogelijkheid tot koppeling van langzaam verkeer en openbaar vervoer (keten);
- de intensiteiten op onderliggend en hoofdwegennet, afgezet tegen de aanwezige en benodigde capaciteiten, ook op de belangrijke toevoerders A12 en A20;
- de mate waarin het wegennet van de Zuidplaspolder gebiedsvreemd verkeer mag en kan afwikkelen (opvangfunctie voor hoofdwegennet en sluipverkeer)³.

Gebruik waar mogelijk de bestaande lokale verkeerskaarten van de gemeenten.

Voor de openbaar vervoerontsluiting moet expliciet worden ingegaan op de bereikbaarheid van de hoofdbestemmingen vanuit en naar de Zuidplaspolder en de verschillende alternatieven die daarvoor zijn te beoordelen. Let daarbij vooral op doorgroeimogelijkheden, fasering en realiseerbaarheid van de oplossingen binnen de planperiode.

4.2 Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting (één jaar voor de aanpassing) op gevoelige bestemmingen, de geluidbelasting ten gevolge van de autonome ontwikkeling en de geluidbelasting ten gevolge van het voornemen voor het bepalende jaar (tien jaar na openstelling van de wegen).

Beschouw hierbij de hoofdinfrastructuur, de te wijzigen en/of nieuw aan te leggen infrastructuur en alle overige infrastructuur, waarbij sprake is van een verkeerstoename van 30% of een afname van 20% ten opzichte van de referentiesituatie (dit komt overeen met 1 dB verschil).

---

³ In inspraakreactie wijst Rijkswaterstaat erop dat de implicaties van het voornemen op het hoofdwegennet in beeld moet worden gebracht.

Geef aan hoeveel woningen een geluidbelasting ondervinden hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uitgedrukt in L_{den} , dan wel op welke afstand van de weg de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Plot de geluidscontouren met een geluidsbelasting vanaf 48 dB uitgedrukt in L_{den} , oplopend in stappen van 5 dB. Geef aan hoe groot het geluidsbelast oppervlak is binnen deze contouren. Houd rekening met eventuele relevante cumulatie van geluidbelasting ten gevolge van verschillende wegen en cumulatie met railverkeer.

Geef aan of er thans al woningen zijn waarvoor een hogere waarde is vastgesteld. Geef tevens aan in hoeverre er nog achterstallige saneringssituaties zijn waarvoor de alternatieven een oplossing zouden kunnen vormen. Daar waar (voorkeurs)grenswaarden worden overschreden en waar sprake is van nieuw aan te leggen wegdelen dient aangegeven te worden in welke mate de toepassing van geluidsarm asfalt en/of andere mitigerende maatregelen de geluidbelasting kan reduceren.

4.3 Lucht

Geef de effecten weer van het voornemen op de luchtkwaliteit, onafhankelijk of sprake zal zijn van normoverschrijding of niet. Ga daarbij met name in op de fijn stof- en stikstofdioxideproblematiek. Met name langs de hoofdinfrastructuur en knooppunten, alsmede rond de distributiecentra kunnen concentraties van deze stoffen optreden die de normen uit Besluit luchtkwaliteit 2005 overschrijden. Indien verkeersberekeningen uitwijzen dat er in de regio sprake is van congestie, moet dit ook in de luchtberekeningen worden meegenomen. Standaard gaan modellen uit van doorstromend verkeer.

Er zijn modelberekeningen nodig voor de toetsing aan de eisen van het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005). Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het concept reken- en meetvoorschrift van het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het plan of project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005.

Geef voor fijn stof (PM_{10}) en NO_2 , middels contourenkaarten op basis van modelberekeningen, inzicht in de concentratieniveaus en overschrijdingen van grenswaarden, zowel bij autonome ontwikkeling als bij uitvoering van de voorgenomen activiteit. Beschrijf:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden⁴;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

---

⁴ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het Blk 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten is het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

De verwachting is dat binnen afzienbare termijn de Europese Unie grens- dan wel streefwaarden zal vaststellen voor PM_{2,5}. Indien deze van kracht zijn op het moment dat het besluit genomen wordt, moeten de gevolgen van het initiatief voor de PM_{2,5}-concentraties worden beschreven. Daarbij dient uitgegaan te worden van de best beschikbare bepalingmethoden. Indien maatregelen moeten worden genomen om de PM₁₀-concentraties te reduceren dient ook aan gegeven te worden hoe deze maatregelen uitwerken voor de PM_{2,5}-concentraties.

Aangezien uit toelichting is gebleken dat de Zuidplaspolder reeds is aangemeld voor het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), dient aannemelijk gemaakt te worden dat voldaan wordt aan de in de Ministeriële regeling voor de uitwerking van de saldobenadering gestelde beperkingen naar inhoud, plaats en tijd. Geef tenminste de volgende informatie:

- een omschrijving en de exacte ligging (op kaart) van het plangebied en het salderingsgebied⁵;
- een beschrijving van de verandering van de emissies, concentraties en aantallen blootgestelden (woningen en gevoelige bestemmingen) in het plan- en salderingsgebied en een beschrijving van de autonome ontwikkeling die daarbij als uitgangspunt is gebruikt;
- een beschrijving van de maatregelen waardoor de emissies, concentraties en/of aantal blootgestelden verminderen, daaronder mede inbegrepen eventuele maatregelen in het plangebied zelf⁶;
- het tijdstip waarop, of de termijn waarbinnen, deze maatregelen worden uitgevoerd⁷.

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden voor de overige stoffen uit het Blk 2005 (SO₂, CO, Pb en benzeen) zullen worden overschreden. Gezien jurisprudentie beveelt de Commissie toch aan de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER.

4.4 Veiligheid

Geef met behulp van de kentallenmethode aan wat de consequenties op de verkeersveiligheid zijn van de varianten, op zowel de bestaande als nieuwe infrastructuur.

Beschrijf in het MER op welke locaties in de mogelijke tracé's risico's op calamiteiten (bijvoorbeeld met de waterhuishouding) bestaan en welke maatregelen worden getroffen om deze risico's te minimaliseren. Ga daarbij specifiek in op de mogelijke risico's voor de waterkwaliteit bij calamiteiten.

Geef aan waar en in welke mate er knelpunten zijn ten aanzien van het plaatsgebonden risico of het groepsrisico, ten gevolge van het vervoer van gevaarlijk stoffen. Geef tevens aan of de alternatieven leiden tot het oplossen van deze knelpunten c.q. nieuwe problemen creëren.

---

⁵ Geef aan welke functionele of geografische samenhang er bestaat tussen plangebied en salderingsgebied.

⁶ Aannemelijk moet worden gemaakt dat per saldo minimaal sprake is van een stand-still situatie.

⁷ Geef daarbij aan welke waarborgen getroffen worden opdat de maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Daarbij kan gedacht worden aan de verankering van de maatregelen in bijvoorbeeld een lopende begroting.

4.5 Bodem en water

Geef een beschrijving van het huidige watersysteem, zowel grond- als oppervlaktewater. Ga in op de conclusies (bijvoorbeeld kansen en knelpunten) die uit deze systeemanalyse getrokken kunnen worden met betrekking tot de gewenste inrichting van de polder voor de verschillende functies, zoals wonen, bedrijven, natuur en infrastructuur. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van beschikbare informatie, zoals de waterkansenkaart en andere bestaande onderzoeken.

Breng de effecten van het voornemen op het oppervlakte- en grondwater in beeld. Ga hierbij in op de effecten op het watersysteem door bijvoorbeeld doorsnijding door nieuwe wegracés, ondergrondse barrières die kunnen ontstaan bij aanleg van tunnels, of peilwijzigingen. Ga verder in op de mogelijkheid om de veiligheid bij overstromingen⁸ te vergroten. Besteed aandacht aan de effecten op de bodem. Breng verder de grondbalans voor het voornemen in beeld, op welke wijze grond aangevoerd zal worden, alsmede milieueffecten daarvan.

4.6 Natuur

Huidige situatie

De Zuidplaspolder krijgt met haar toekomstige natuurgebieden als Waterparel en Restveengebied en ecologische verbindingen een belangrijke verbindende functie naar een bredere omgeving⁹. Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van huidige en geplande Ecologische Hoofdstructuur gebieden, bestaande en geplande ecologische verbindingen en andere gebieden met een beschermde status, duidelijk staat aangegeven. De basis daarvoor kan zijn de huidige uitwerking in het Intergemeentelijk Structuurplan, uitwerkingen in het kader van het provinciaal natuurgebiedplan, dan wel recente uitwerkingen en actualisatie daarvan. Benoem deze gebieden en de hiervoor geldende natuurdoelstellingen en geef aan hoe ze beschermd zijn. Geef duidelijk op kaart aan hoe ze begrensd zijn en hoever ze van de voorgenomen activiteit liggen.

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van (actueel en potentieel) voorkomen en verspreiding van doeltypen en doelsoorten in de natuurgebieden. Bied inzicht in de ecologische relaties (functie als leefgebied, ecohydrologische relaties) in deze gebieden en met gebieden buiten het plangebied, zoals de Rottewig, en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn, wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

De gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder biedt kansen voor de ontwikkeling van de natuur in het gebied. Om deze kansen niet teniet te doen, is het belangrijk om mogelijke effecten van de infrastructurele voorzieningen in beeld te brengen.

Beschrijf de mogelijke invloed van de activiteit (via met name ruimtebeslag, versnippering en barrièrevorming, verdroging, geluid en licht) op de be-

---

⁸ Hiermee wordt bedoeld dat de dijklichamen die aangelegd worden ook daadwerkelijk water tegenhouden. Dit is relevant bij bijvoorbeeld het aanleggen van tunnels etc.

⁹ Hiermee wordt bedoeld op het groen-blauwe casco (Rottewig, Bentwoud, Krimpenerwaard).

schermde natuurgebieden en ecologische verbindingen¹⁰. Besteed hierbij aandacht aan cumulatie, in het bijzonder met effecten van de geplande woningbouw, bedrijventerreinen en glastuinbouw in de Zuidplaspolder. Immers, het aantasten van een relatief kleine natuurschakel door de aan te leggen infrastructuur kan grote gevolgen hebben als in de verdere plannen voor Zuidplaspolder nabijgelegen gerelateerde gebieden met een functie voor natuur volgebouwd worden.

Het voornemen kan invloed hebben op een kwetsbaar ecologisch gebied en instandhoudingdoelstellingen, ook al is het niet hierin gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Door aantasting van broed-, foerageer- of andere functionele gebieden voor soorten afkomstig van een Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingdoelen voor deze soorten in gevaar komen. Dit is een voorbeeld van de zogenaamde 'externe werking', waarbij verwezen kan worden naar het MER Woningbouwlocatie Triangel Waddinxveen als relevant voorbeeld. Indien negatieve dan wel significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden op grond van externe werking niet kunnen worden uitgesloten, dient het traject van de passende beoordeling of de verslechteringsstoets te worden doorlopen. De relevante natuurinformatie hieruit dient onderdeel te zijn van het MER.

Besteed ook aandacht aan de effecten op toekomstige ontwikkelingspotenties wat betreft natuurwaarden, en de mogelijkheid dat die potenties gefrustreerd kunnen raken. Ga daarbij met name in op de te verwachten barrièrewerking van de nieuwe wegen in de geplande natuurgebieden en op migratiemogelijkheden van (actueel dan wel potentieel) voorkomende beschermde soorten in het algemeen.

Besteed bij de beschrijving van de effecten op de actuele dan wel potentiële waarden in deze gebieden aandacht aan mogelijke preventieve en mitigerende maatregelen. Geef ook aan welke positieve bijdrage het aanleggen van de infrastructuur kan leveren aan het verbinden van natuurgebieden of gebieden met een belangrijke ecologische functie.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet (Ffw) zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

4.7 Landschap en cultuurhistorie

In het MER dienen de effecten op landschap en cultuurhistorie beschreven en gewaardeerd te worden. Hierbij kan de volgende werkwijze toegepast worden:

1. geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden¹¹ waar mogelijk effecten op kunnen treden, volgens bijvoorbeeld het rangordemodel;
2. geef een waardering van de beschreven landschapstypen en -elementen op de verschillende schaalniveaus, aan de hand van de (regionale) kenmerkendheid, de zeldzaamheid, de gaafheid en de vervangbaarheid;
3. geef een beschrijving van de effecten van het voornemen op de verschillende lagen, op de elementen en de samenhang hiertussen. De effecten

---

¹⁰ Inspraakreacties 20, 23 en 24 wijzen op de gevolgen van het voornemen voor ecologische verbindingen.

¹¹ Benut hierbij –indien beschikbaar– de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie.

van de verschillende alternatieven kunnen gescoord worden aan de hand van een driepuntsschaal¹².

Geef een beschrijving van de effecten van het voornemen op de landschappelijke beleefbaarheid van het gebied. Visualisaties van zowel het landschap als van de effecten van de infrastructuur hierin hierop zijn van groot belang.

Neem in het MER een nauwkeurige beschrijving van de archeologische (verwachtings)waarden op, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Onderbouw voor de verschillende alternatieven en varianten de archeologische verwachtingswaarde nader, door middel van bureauonderzoek. Vermeld tevens hoe in de planvorming en uitvoering met archeologie zal worden omgegaan. Beschrijf hoe effecten op archeologische waarden voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef aan hoe negatieve effecten voorkomen of gemitigeerd worden. Ga hierbij ook in op effecten op de molenviergang en het bijbehorend cultuurhistorisch landschap¹³.

5. OVERIGE

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatie” en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

---

¹² driepuntsschaal: voor de verschillende waarderingscriteria kunnen de volgende klassen gehanteerd worden: Niet kenmerkend, weinig kenmerkend, kenmerkend; niet zeldzaam, weinig zeldzaam, zeldzaam; niet gaaf, weinig gaaf, gaaf, vervangbaar, slecht vervangbaar, niet vervangbaar.

¹³ Onder andere de inspraakreacties nr. 12, 14 en 23 gaan in op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de molenviergang en het bijbehorende cultuurhistorische landschap.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Bevoegd gezag: Gemeente Moordrecht, Nieuwerkerk a/d IJssel, Waddinxveen, Zevenhuizen-Moerkapelle, Lansingerland

Besluit: aanpassing bestemmingsplannen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 1.4

Activiteit: infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de ontwikkeling van de Zuidplaspolder

Betrokken documenten *[indien relevant]:*

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas, Driehoek RZG-Zuidplas, 2006
- Gevolgen van overstroming in de Zuidplaspolder, WL Delft Hydraulics, 2004
- Werkdocument Interregionale Structuurvisie Driehoek RZG-Zuidplas, 2004
- Interregionale Structuurvisie, Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas, 2004
- Waterkansenkaart Zuidplaspolder, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, 2006

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Het Weekblad voor Waddinxveen

advies aanvraag: 26 april 2007

ter inzage legging: 27 april 2007

richtlijnenadvies: 16 juli 2007

Bijzonderheden:

Het voornemen betreft een infrastructuurproject. De aan te leggen weginfrastructuur heeft echter ook effect op de hoofdstructuren van natuur en water in het gebied. Daarom wordt de initiatiefnemer gevraagd om in het MER ook een schets te nemen van de weg-, natte- en groene infrastructuur in Zuidplaspolder en een analyse van mogelijke knelpunten hiertussen. Daarnaast wordt gevraagd om te werken met verschillende scenario's voor de vraag naar woningbouw, bedrijventerreinen en glastuinbouw.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ing. E.H.A. de Beer
drs.ir. B.A.H.V. Brorens
ing. P.A. Kroeze
ir. J.E.M. Lax
Dr. N.P.J. de Vries
Drs. G. de Zoeten

Voorzitter: Drs. L. van Rijn-Vellekoop

Secretaris: Drs. C.A. Balduk

BIJLAGE 2

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070507	Werner ten Kate	Bergschenhoek
2.	2007-----	Flora Holland	Bleiswijk
3.	2007-----	C.H. Buijs	-----
4.	2007-----	J.W.J. Wildenberg	Bleiswijk
5.	2007-----	H. v.d. Berg	Bleiswijk
6.	2007-----	R. Bosboom	Waddinxveen
7.	2007-----	W. Eindhoven	Bleiswijk
8.	20070517	M.E. Bosboom	Waddinxveen
9.	20070523	H. ter Heide	Waddinxveen
10.	20070529	Belangen Vereniging de Kruisweg (BVK)	Bleiswijk
11.	20070531	Mont Royal	Waddinxveen
12.	20070531	Stichting Molenviergang Tweemanspolder	Valkenburg
13.	20070530	Gemeente Lansingerland	Berkel en Rodenrijs
14.	20070601	Vereniging Molenvrienden Rottmerengebied	Moerkapelle
15.	20070604	Rijkswaterstaat Zuid-Holland	Rotterdam
16.	20070604	A.J. Duijndam	Zevenhuizen
17.	20070605	Exploitatiemaatschappij Moer Staete BV	Zevenhuizen
18.	20070604	Gemeente Boskoop	Boskoop
19.	20070604	Werkgroep RZG	Waddinxveen
20.	20070605	Natuur- en Vogelwacht "Rotta"	Bleiswijk
21.	200706--	Gemeente Capelle aan den IJssel	Capelle aan den IJssel
22.	20070605	Oaseo Drinkwater	Gouda
23.	20070604	Recreatieschap Rottemeren	Schiedam
24.	20070606	Gemeente Rotterdam	Rotterdam

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:
nrs. 1 t/m 24 op 12 juni 2007.

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Zuidplas Regionale Infrastructuur 2010-2020**

Het gebied Zuidplaspolder moet in de toekomst ruimte gaan bieden aan verstedelijking. In de opgestelde Intergemeentelijke Structuurvisie (ISV) wordt uitgegaan van ruimte voor 15.000 tot 30.000 woningen, 150 tot 300 ha. netto bedrijventerrein, 280 ha. netto glastuinbouw, en ruimte voor waterberging, natuurontwikkeling en recreatie. Voor de ontwikkelingen zullen verschillende milieueffectrapportages (m.e.r.) worden uitgevoerd. Voor het geheel aan ontwikkelingen zijn echter ook samenhangende infrastructurele voorzieningen nodig. Dit MER wordt opgesteld ten behoeve van de aanpassing van de relevante bestemmingsplannen voor deze infrastructurele voorzieningen.

ISBN: 978-90-421-2142-3